

Etablere psykisk helsetjeneste for barn og unge i din kommune? Nettverk, starthjelp og kurspakke

Innhold

Kompetansesentrene RBUP, KORUS-Sør og RVTS-Sør ønsker å tilby nettverk og eventuelt faglig kursing for små og mellomstore kommuner. Tiltaket skal styrke tilbudet innen psykiske helsetjenester til barn og unge 0-23 år.

- Bidra til mer likeverdige tjenester i regionen
- Styrke distriktskommuner
- Legge til rette for tilgjengelig og felles kompetanseheving
- Lage nettverk mellom kommuner i samme situasjon
- Tilby etableringsstøtte og veiledning

I første omgang nettverkssamling med tema starthjelp. I neste omgang eventuelt nettverkssamlinger og støtte innen:

- Kommunalt behandlingsarbeid
- Tjenesteinnretning
- Ruskompetanse; rådgiving, tiltak og behandling

Målgruppe for denne satsingen: Ledere. Psykologer. Ansatte som har en rolle i nyetablerte psykisk helsetjeneste for barn og unge i kommuner, som skal arbeide etter HOT § 3.2 punkt 4. om kommunal utredning og behandling av vanlige psykiske vansker og lidelser og rus.

Hjelp til forarbeid, utvikling og forankring

Forkurset er ment å gi konkret hjelp til å planlegge og gjennomføre en god kommunal prosess for å kunne etablere og drifte en psykisk helsetjeneste for barn og unge.

Hjelp til å bygge teamet og felles kompetanse

Alle som har en rolle i teamet bør delta på nettverkssamlingene. Noen i teamet bør delta på forkurset. Kommunepsykologer oppfordres til å delta sammen med teamet for å bygge felles språk, kultur, kunnskapsbase, samhandlingskompetanse, verktøykasse, rutiner og strukturer.

Forkurs – to dager

Kursleder: Anne-Kristin Imenes

Innhold: Rammeverk, organisering, tjenesteutvikling, forankring

Omfang: To dager (valgfri påmelding én eller to dager)

Målgruppe:

- 1) Ledere, psykologer og andre som skal arbeide med å etablere psykisk helsetjeneste for barn og unge i sin kommune
- 2) Ansatte i ny-etablert psykisk helsetjeneste som ønsker hjelp til å utvikle teamet og tjenesten

Dag 1 Å bygge psykiske helsetjenester til barn og unge – hvordan gjør vi det? Et seminar til inspirasjon og konkret hjelp

1. Hvorfor bygge lavterskeltjenester og tilby kommunal behandling innen psykisk helse?

Vi ser barnevernsreformen i sammenheng med lovpålagt ansvar (kommunens sørgefor ansvar), ny tverrfaglig veileder, kvalitetsforskriften, pakkeforløp og andre nasjonale føringer.

Hva er en lavterskeltjeneste? Være i stand til å gi behandling forløp 1 og 2.

2. Behov: Hvordan kartlegge behovene i vår kommune?

Et regnestykke basert på nasjonale og lokale tallgrunnlag (folkehelseprofiler, elevundersøkelser og Ungdata).

Refleksjon i gruppe: Hvordan vil regnestykke se ut i vår kommune?

3. OK, vi må ha et team eller en tjeneste, men hvordan skal den se ut? Organisering og dimensjonering. Arbeid med mandat. Tverrsektorielle løsninger, hybridløsninger, psykologtjenester.

Refleksjon i gruppe: Hvilke muligheter har vi i organisasjonen vår?

4. Samhandling: Hvordan unngå enda en silo i kommunen, men heller understøtte barnehager, skoler og andre tjenester? Vi ser på samarbeidsmodeller, rutiner og strukturer, og gir konkrete eksempler.

Refleksjon i gruppe: Hvilke muligheter har vi i organisasjonen vår?

Dag 2: Hvordan bruke det vi har og planlegge for suksess? Praktiske og konkrete tips

Kursleder: Anne-Kristin Imenes

1. Hvordan arbeider vi for å kunne gi nødvendig, helhetlig og forsvarlig psykisk helsehjelp? Hvilke rutiner bør vi ha på plass? Hva innebærer kvalitetsforskriften? Vi ser nærmere på en konkret plan for tjenesten med beskrivelser av mål, rammer, form, innhold, struktur, rutiner og nødvendig kompetanse.

Refleksjon i gruppe:

2. Lovpålagte tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven. Hva har vi i kommunen?

- På universelt, selektivt og indikert forebyggende nivå
- Tilbud innen utredning, behandling og oppfølging (råd- og veiledningsforløp, korte forløp, lange forløp)

Refleksjons i gruppe: Oversiktsarbeid

3. Lokalisering, hva er lurt? Arenafleksibelt, egne lokaler, eller behandling på barn og unges arbeidsplass?

Trenger vi egne lokaler eller skal psykiske helsehjelpere plasseres på skolene? Vi tar for oss argumenter for og imot, og viser konkrete eksempler på løsninger.

Refleksjon i gruppe.

4. De tre forløpene: Råd – og veiledningforløp, korte forløp og lange forløp. Hva trenger vi av kompetanseheving for å kunne gi et godt tilbud? Videre planlegging

Refleksjon i gruppe.

Nettverkssamlinger med faglig kursing og hjelp til å bygge teamet

Innhold: Nettverkssamling og faglig kompetanseheving

Omfang: Utarbeides i samarbeid med kommunene etter en spørreundersøkelse. Dette er en foreløpig skisse. Omfanget er tenkt fra 7 dager til 14 dager over halvannet år.

Målgruppe: Ansatte i ny-etablert kommunal psykisk helsetjeneste for barn og unge som ønsker felles kompetanseheving.

1-2 dager – Vansker, lidelser og risiko

Utviklingsvansker og risikotilstander hos barn og unge: Hva blir lett oversett, og hva bør vi gjøre?

Hva er kartlegging? Relevante kartleggingsverktøy (SDQ, SCL-10, ASQ, Nordisk 5-15, HAD, SCARED, KATE)

Hva er utredning? Bruk av utredningsverktøy – hvorfor, hvordan, hva
Pakkeforløp

Tiltakskunnskap på individnivå og systemnivå: Psykologiske, pedagogiske og sosialfaglige tiltak.

1-2 dager – Behandlende samtaler

Å snakke - og handle med barn, unge og familier

Helsefremmende, kreative, involverende og engasjerende fremgangsmåter, også på andre arenaer

Brukermedvirkningsverktøy – FIT/PCOM (kan deles opp i to halve dager)

Familieterapeutiske innfallsvinkler

(Halv dag snakkemedbarn.no).

(Tause barn, små barn, barn med forståelsesvansker og kognitive vansker, søsken/pårørendearbeid)

1-2 dager – Behandlingstilnærminger i primærhelsetjenesten

Prinsipper for endring

Innføring i transdiagnostisk behandlingstilnærming

(metakognitiv, ACT, emosjonsfokusert etc)

Innføring i kognitiv atferdsterapi

Innføring i familierterapi

NB: Undervisning utfra praktiske eksempler og kasusfortellinger (kasusformuleringer om behov, belastninger og betingelser)

1-2 dager- Kriser, traumer og helserett

Dag 1 – Krisehåndtering og krisearbeid

Dag 2 - Traumepsykologi og traumebehandling (1/2 dag)

Dag 2 - Helserett/juss (1/2 dag) (hva gjøre jeg når far vil ha innsyn i journal? Kan jeg rådgi mor på telefon selv om far ikke er informert? Hvor fører jeg opplysningene når foreldrene henvender seg om et barn?)

1-2 dager- Mobbing og skolevegring

Dag 1 – Mobbing. Opplæringsloven § 9-a (elevenes arbeidsmiljølov)

Forståelse, fremgangsmåter, tiltak

Dag 2 – Bekymringsfullt skolefravær. Forståelser, årsaker, kartlegging, fremgangsmåter, tiltak

1-2 dager – Rus

Motiverende intervju – 2 dagers opplæring, inkludert rusbehandlingskunnskap

Rus, rusbehandling, rusrådgivning.

1-2 dager – Koordinering. Samarbeid. Barn som pårørende. Selvmord og selvskading

Tverrfaglig samarbeid i praksis, samarbeidsformer, rutiner og strukturer

IP, IP koordinator, forløpskoordinator, barn og unges koordinator

Barn som pårørende (+ e-læringskurs)

Selvmondsrisikovurdering (+ e-læringskurs)

Nettverksmøter og hjemmearbeid

Det blir organisert nettverksmøter og gitt hjemmearbeid mellom samlingene

Det blir delt ut konkrete eksempler på rutiner, strukturer, og annet understøttende materiell som teamet kan arbeide med for å utvikle innholdet i tjenesten i egen kommune.

Innholdet vil justeres og tilpasses deltakernes behov.